

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 30.—	celo leto naprej . . . K 34.—
pol leta 15.—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 7-50	celo leto naprej . . . K 40.—
na mesec 2-50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izjava vsak dan zvečer izkazuje nedelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor; enkrat po 8 vin, dvakrat po 7 vin, trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin, parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vnosilne naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 28.—	četrt leta 7—
pol leta 14—	na mesec 2-30

Posamezna številka velja 12 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Seidlerjeve težave.

g. Dunaj, 1. avgusta.

Po včerajšnjem precej razburjenem dnevu, polnim kombinacij in daleč segajočih načrtov in naklepov, je bilo danes dopoldne precej živo v parlamentu. Toda včerajšnja razburjenost se je zelo poglobila in zdi se mi, kakor bi čital na raznih obrazih: malce smo se ipak le — prenatili!

Poraja se namreč v konkretnih oblikah vprašanje: kje pa je tista delovna večina, na katero baje s toliko gotovostjo računa dr. Seidler? Da so za vlado z 11 nemškimi ministri vsi — Nemci, to radi verujemo vsi. Ako bi mogli dodati še dva nemška ministra za kolosalne aperiite krščanskih socialstov, da bi ne bili nič zastavljeni za nacionalci, potem bi bilo tako ministrstvo — kar se Nemcev tiče lahko imenovano že danes in bi ne bilo treba čakati šele na jutrišnje sklepe te stranke.

Toda kje so ostale stranke, ki naj bi dopolnile število 300 glasov v poslanski zbornici, kolikor jih hočejo imeti, da bi bili povsem varni za vse svoje ogromne davčne in finančne predloge? Javno so proglasili, da štejejo Jugoslovanski klub za to večino. — Odkod imajo to raco? Zadnje besede dr. Korošca pred 14 dnevi, ko se je odpravil z Dunaja, so se glasile vse drugače, namreč: Brez principijelnega priznanja naše jugoslovanske državnopravne izjave — mi ne moremo sodelovati pri nobeni avstrijski vladi. Umeje se, da se da z nami govoriti glede na taktično postopanje v onem smislu, kakor je bilo obrazloženo v „Slov. Narodu“. Toda od svojega ideala ne odstopimo ni za las, kajti mi vemo, da se bo moral prej ali slej uresničiti.

Zanašali so se dalje na to, da se Český Svaz razcepi in da se mirnejši življenji pridružijo — delovni večini. Odkod so mogli zajeti toliko nade v samomorilne namene Čehov, mi je neumevno. Ako tudi Čehi še niso jedini v prav važnih življenjskih vprašanjih, vendar je gotovo, da se dunajskim vladam na ljubo ne bodo cepili. Predsednik Svaza posl. Staněk je imel priliko sinoči, da je poučil dr. Seidlerja o resničnem položaju na Češkem.

Z Ukrajinci je konferiral dr. Seidler predvčerajšnjem precej dolgo časa. Ponudil jim je tudi enega ministra. Toda Ukrajinci imajo zdaj druge skrbi nego da bi mislili v prvi vrsti na ministrski sedež za tega ali onega. Poprašali so ga, naj raje pove, kaj misli o znanih ukrajinskih zahtevah v vzhodni Galiciji in Bukovini. Dr. Seidler ni mogel še nič pozitivnega odgovoriti, in tako je tudi njihovo stališče nasproti novi vladi skoraj gotovo docela opozicijsko.

Računajo pa na vsak način tudi na — Poljake, vsaj na takozvani zmernejši del Kola Poljskega, zlasti zaradi tega, ker so že proglasili, da se v septembru vpostavi civilna uprava v Galiciji z novim civilnim namestnikom, ki se vrne v Lvov v družbo raznih avtonomnih oblasti.

Toda Poljake razburjajo vse večje skrbi vsled dogodkov v kongresni Poljski. Poljaki ne razpravljajo o njih morda z dr. Seidlerjem, pač pa s — Černinom, v dokaz, da se navskrižja mnogo dalekosežnejša. Danes je tu novi nemški kancelar dr. Michaelis in ima priliko slišati avstrijsko stališče o dogodkih na Poljskem. — Danes torej ni mogoče še prav nič računati na Poljake. S tem seveda še ni rečeno, da ne bodo lahko računali z njimi — jutri.

Včeraj je dr. Seidler konferoval z Rumunom, vseučiliščnim profesorjem dr. Isopesco - Greculom. Rumuni baje ne bodo delali težav. Sprej-

mejo tudi portfeli, ako bo slučajno na razpolago.

Zanimivo je tudi počakati, kakšno stališče zavzamejo nemški socialni demokratje, kajti njim je tudi prihranjen ministrski stolec. Najbrže bo sam stolec premalo, — več ali pa nič!

Pričakuje se zopet več avdienc pri cesarju, ki bodo v zvezi s tem »velikim vprašanjem« nove definitivne vlade. — Vest, da se nahaja predsednik »Jugoslovanskega kluba« že na Dunaju ni resnična.

Konference.

Dunaj, 1. avgusta. Zvečer se je sestalo predsedstvo Poljskega kluba, da se posvetuje o položaju. Konferenca se je udeležil tudi upravitelj galicijskega ministrstva. — Cesar je sprejel danes načelnika krščansko - socialne zveze Hausserja. Jutri dopoldne ima krščansko - socialna zveza plenarno sejo, v kateri se naj definitivno odloči za vstop v vlado.

Čehi o Seidlerjevih načrtih.

Dunaj, 1. avgusta. V čeških političnih krogih se poudarja, da ni niti enega češkega poslanca, ki bi mogel resno misliti o vstopu v vlado, kakršno pripravljata vitez Seidler. Češki politični krogi so tudi prepričani, da stoji jugoslovanska delegacija na povsem enakem stališču.

„Razstrganje Štajerske“.

Ko je zaupniški shod »Narodne stranke« na Štajerskem dosledno deklaraciji »Jugoslovanskega kluba« se izrekel za teritorialno razdelitev Štajerske in je zahteval, da se jugoslovanskemu ozemlju priklapi slovenski del dežele najmanj južno od severne meje sedanjega volitega okraja Maribor le v breg ter z njim seveda tudi »nemška« mesta, kakor so Maribor in Ptuj, so nemški listi zagnali obupen krik. S frazami o prvotnih naselbinah Nemcev po naših mestih združujejo, ker je Narodna stranka rekla, da naj imajo Nemci pri nas v bodoče toliko pravic, kolikor jih bodo dali našim ljudem v svojem ozemlju, kruto sramotenje slovenskih delavcev in delavk, ki po nemškem Štajerskem, zlasti po zgornještajerskih rudnikih in tovarnah trošijo svoj mozeg za nemški kapital, za državo.

In v odgovor na slovensko Narodno stranko so zbornali v nedeljo nemškutarsko »Štajerčevu stranko«, kjer je pod vodstvom Ormigov in Linhardov peščica ptujskih nemškutarjev in od ptujskih mestnih svetovcev v imenu »stotisočev« koroških in štajerskih Slovencev »protestirala« proti raztrganju Štajerske, proti jugoslovan, politiki ter zlorabi patriotizem slovenskega kmeta v svojo ostudno gonjo.

Niti fraze nemških listov, niti resolucije 100.000 prištejev Ormigove »stranke«, o katerih pravi graški socialno - demokratični list, da jim je treba vzeti najmanj tri ničle, pa ne zaležejo toliko kakor ena sama beseda stvarne polemike. Dokler bodo Nemci se borili proti odločitvi slovenskega dela Štajerske dežele samo z zgražanjem nad »izdajstvom dežele« in o nemštvu spodnještajerskih mest in trgov, dokler jim bo argument sramotenje slovenskih delavcev in dekel ter povzdigovanje nemške kulture, ki je nismo klicali, tako dolgo smemo smatrati, da sploh ne morejo postaviti proti našim zahtevam stvarnih ugovorov. Ako pa se hočejo spuščati v stvarno polemiko, potem jim ne ostane dolžni odgovora, dokazali jim bomo našo pravico.

Oglejmo si danes »nemški značaj« spodnještajerskih mest. Držimo

se pri tem uradne dunajske statistike (ki ima na vesti toliko na našem narodu zagrešenih krivic), katero morajo Nemci vendar priznati, saj je izdelana z njihovim zelo aktivnim sodelovanjem.

V Celju je l. 1900 imelo domovinsko pravico v mestu samem 1366 prebivalcev, v slovenskih glavarstvih 4062, v nemških 406. Torej je bilo iz slovenskih glavarstev doma 69,63% Celjanov. Prišteti je še znatno število Slovencev, ki imajo domovinsko pravico v mestu. Ze po tej statistiki je jasno, da je v mestu samem najmanj 75% prebivalstva neposredno slovenskega rodu. Ali so »bajuvarske« naselbine pristojne v slovenske kmečke občine? Nemci trdijo, da je celjsko prebivalstvo avtohtono v Štajerski. To je res, ker je gotovo čez 90% Celjanov iz slovenske okolice. Kje so imena tistih »Bajuvarov«, ki so služili grofom in ustanavljali mesta? Po imenih bomo dokazali, kje so doma Celjani. Leta 1890 je imelo mesto Celje prebivalcev 6264. l. 1900 6713 (+ 8,8%) l. 1910 6919 (+ 4,2%). Mesto ne raste več kakor prej. Od 1869 na 1890 je stopilo za 27,7%, do 1890 za nadaljnjih 16,2%. Med tem pa raste okoliška občina, ki oklepa mesto vedno tesneje. Ta je imela 1890 3649 prebivalcev (+ 16,1% iz 1880), 1900 že 5173 (+ 39,8%), 1910 pa 7112 (+ 37,7%). Vse so številke, ki so jih napravili nemški uradniki, ne mi, ki vemo, da so močno nam v škodo sestavljene. Celje in okoliška občina skupaj imata že danes veliko slovensko večino. L. 1910 so našli po občevalnem jeziku v mestu 4625 Nemcev in 2027 Slovencev (brez slovenskega vojaštva!). V okoliški občini pa 6104 Slovencev in 835 Nemcev. Le privileg avtonomnega statuta, ki daje za 207 hektarov mestnega ozemlja velike pravice, drži celjski magistrat. Da je Celje naravna centrala za čisto slovenski sodni in politični okraj, tega menda ne bodo Nemci zanikali, kako naj Celje ven potegnemo iz našega mesa?

Nič drugače ni ne v Ptujju ne v Mariboru.

V Ptujju je bilo l. 1900 v mesto pristojnih 892, v slovenska glavarstva 2008, v nemška le 281. Iz slovenskih občin torej je doma 63,12% še po tem računu. Je jih pa še med oni 892 vsaj 1/2, ki so renegati, a so pridobili pristojnost že po novem domovinskem zakonu. Nemstvo Ormigovih volilcev torej tudi ni iz bajuvarskih gozdov!

V Mariboru je bilo l. 1900 pristojnih v mesto 2520, v slovenska glavarstva 14.645, v nemška le 3438. Iz slovenskih občin je doma že po tem neovrženem dokazu 71,03% tega prebivalstva. Pridodati je pa še 1/2 v Maribor pristojnih oseb, ki so v bližnji preteklosti pridobile pristojnost v Mariboru. Čez 80% mariborskega prebivalstva so prišli iz slovenske okolice v mesto. Tako je bilo vedno in bode, ker je Maribor središče velikega slovenskega okraja. »Urdeutsch« nam torej tudi tu ne imponira.

Maribor, Celje in Ptuj niso nemške prvi, to so le praji, kjer sistem germanizacije umetno sproti dela nemške dozdevne »večine«. Z drugimi »nemškimi« mesteci in trgi po Slov. Štajerju je še huje. Zanje ne izgubimo niti besede.

Mi mest ne pustimo ven, ker hočemo preprečiti, da se z našo krvjo gnoji nemški vrt. Čim ustavimo germaniziranje vseh onih tisočev, ki dan na dan vrejo s kmetov v ta mesta, bodo vsa ta mesta na mah slovenska. Ona postanejo naravna kulturna in gospodarska torišča najsevernejše jugoslovanske pokrajine.

Strahovita bitka na Flandrskem.

Novi uspehi na vzhodnem bojišču.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 1. avgusta. (Kor. urad.)
Uradno se razglša.

VZHODNO BOJIŠČE.

Severno doline Casinu so se zopet zlomili luti sovražnikovi napadi. Szecklerski pešpolk št. 82. se bojuje tukaj s preizkušeno silo.

V ozemlju trideželnega kota so naše čete šle nenadno proti višinam, katere so zasedli Rusi. Sovražnik je bil vržen.

V južni Bukovini prodiramo proti Kimpolungu.

Jugozapadno in severozapadno Črnovic je bil zlomljen ponovni po protisunkih podpirani sovražnikov odpor v lutih bojih. Tudi v izlivnem kotu Zbruča so dosegli zavezniški nadaljnje uspehe.

ITALIJANSKO IN JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

Neizpremenjeno.

Sej generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 1. avgusta. (Kor. urad.)
Wolffov urad poroča:
Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armadna skupina prestol.
Ruprehta Bavarskega.

Velika bitka na Flandrskem se je pričela, ena najgromnejših, danes uspeh napovedujočega, potekajočega tretjega vojnega leta. Z masami, kakršne niso bile postavljene na boj nikjer v tej vojni, tudi ne na vzhodu s strani Brusilova, je napadel Anglež in za njim Francoz včeraj na 25 km široki fronti med Noordschoote in Warnetonom. Njihov cilj je bil visok: šlo je za to, da se izvede uničevalen udarec proti podmorskemu čolnom, ki s flanderskega obrežja podkopujejo angleško pomorsko gospodstvo. Tesno stisnjeni napadalni valovi gosto razprostrti diviziji so sledili eni drugim. Številni oklopni avtomobili in kavalerijske skupine so posegli vmes. Z neznanako silo je vdrl sovražnik po štirinajst dnevnem artiljerijskem boju, ki se je bil stopnjeval do bobnajočega ognja jutraj zgodaj 31. julija, v našo obrambno zono. Šel je na nekaterih odsekih čez naše črte, nahajajoče se v rupah, in je pridobil na posameznih mestih mimo-grede znatno tal. S silovitimi protinapadi so se vrgle naše rezerve proti sovražniku in so ga iztisnile v lutih bližinskih bojih čez dan iz naše bojne zone ali pa na sprednje rupe. Severno in severovzhodno Yperna leži polje rup, katero drži sovražnik, globlje. Tu ni bilo mogoče Bixchoote več trajno držati. Zvečer na široki fronti znova prihruli napadi niso dali nikakega preobrata v sovražnikovo korist: izjalovili so se pred našo novo razvrščeno bojno črto. Naše čete nanašajo visoke krvave izgube sovražnika, ki se ni strašil nikakih žrtv. Sijajna hrabrost in napadalna sila naše infanterije in pijonirjev, do smrti pogumno vztrajanje in izborna učinkovanje artiljerije, strojnih pušk in minometov, drznost letalcev in najzvestejše izvrševanje dolžnosti poročevalskih čet in pomožnega orožja, in posebno tudi svojega cilja si svesto mirno vodstvo, vse to je dajalo gotovo jamstvo za ugoden zaključek bojnega dne. Polni ponosa na lastne čine in velik uspeh, na katerem ima svoj delež vsaka država in vsak rod Nemčije, pričakujejo voditelji in čete z zaupanjem bližnje nadaljnje boje.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika.

Ob Cheminu des Dames so Francozi z nova vtrdili svoje moči s štirikratnim brezuspešnim naskokom na naše povsem vzdržane pozicije južno Filaina. Bolj vzhodno je v boju preizkušena vestfalska 13. infanterijska divizija prizadela sovražniku zopet znaten poraz. S svežim navalom so iztrgali polki po kratki, uničujoči artiljerijski pripravi Francozom zmešane jarke na visoki planoti južno pristave La Bovelte. Nad 1500 vjetnikov, katerih veliko število je bilo vzeto po napadalnih četah iz bitke severovzhodno Troyona, je prišlo v naše roke. Šele zvečer so se pričeli sovražni protinapadi, ki so bili zavrnjeni v doseženih črtah.

Na zapadnem bregu Moze so zadržali hrabri badenski bataljoni pred kratkim izgubljeno pozicijo Malancourt - Esnes. Na več nego 2 km širini in 700 m globini so bili Francozi tamkaj odbiti. Nad 500 vjetnikov je bilo pripelanih.

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadna fronta general-feldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Armadna skupina general-obersta v. Böhm-Ermolija.

Naše severno Dnjestrski proti jugovzhodu prodirajoče čete so potisnile sovražnika, ki se je bil postavil na boj za potokom Bilki, v rečni kot pri Hotinu. Med Dnjestrom in Prutom so predrele napadalne čete ruske pozicije na progi Horodenska - Črnovice, dočim je njihovo južno krilo odbilo močne razbremenilne napade pri Ivankovcu.

Armadna fronta general-obersta nadvoj. Jožefa.

V severovzhodnem sprednjem gorovju in v srednjem delu gozdnih Karpatov so pridobile nemške in avstro - ogrske divizije z napadom žilavo branjeno dolinsko zaporo. Ob Mgr. Casinului so zavrnile gorske čete več sovražnih napadov.

Prvi generalni kvartirni mojster

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 1. avgusta. (Kor. urad.)
Wolffov urad poroča, dne 1. avgusta zvečer:

Na bojišču na Flandrskem se je po mirnem jutru ogenj popoldne zopet stopnjeval.

Na vzhodu važni uspehi v smeri na Črnovice.

Berolin, 1. avgusta. (Kor. urad.)

Wolffov urad poroča: Veliki napad zapadnih držav na Flandrskem se razteza od Noordschoote do Lysa. Severno krilo so prevzeli Francozi, ki so pred kratkim zamenjali Belgijce. Čez polja rup v obrambni zoni prodirajoč, so dospeli Francozi preko ceste Lizerne - Dixmuiden do vasi Bixchoote, ki je bila s protinapadom zopet vzeta. Jako močne francoske sile, ki so ponovno šle zvečer 31. julija proti vasi, so mogle Bixchoote spraviti zopet v francosko posest. Nemška črta obsega krat na severu in vzhodu. Glavni sunek so prevzeli Angleži, ki skušajo prodirati s prostora pri Ypernu v severovzhodni smeri. V bojni zoni nemškega obrambnega sistema jih je zadel s polno močjo nemški protisunek. Angleži so bili iz Langhemarcka in St. Juliena zopet vrženi ven in potisnjeni nazaj za potok Steen. Bolj juž-

no so mogli Angleži doseči neznatno prostorno pridobitev. Zapadni rob gozda Fremita smo obdržali. Od tu do Varnetona teče trenutna prva nemška črta deloma še v stari sprednji poziciji deloma v tesno za njo tekočih črtah. Tudi močni napadi zvečer dne 31. julija od gozda Eremitage do Lysa niso mogli izpremeniti položaja. Po krvavih ponočnih bojih je ostala stara pozicija zjutraj neizpremenjena. Podpora velikega angleškega napada s strani Francozov se pozna doslej samo na kratkem flandrskem frontnem odseku od Noord-schoote do Steenstraete. — Ob Aisni se drže Francozi tudi nadalje le s težavo napram nemškim delnim napadom. Nemški juriši dne 31. julija ob 2. popoldne so jim iztrgali ves sistem jarkov na širini 2 km in globini 700 metrov, katerega so Francozi držali še na planoti Bovelte. Vjetniki pripadajo šestim različnim polkom. Francoski protinapadi, ki so trajali do 12. ponoči, so ostali istotako brezuspešni kakor štirikrat ponovljeni francoski napadi južno Filaina. Tudi nemški napadi na zapadnem bregu Moze, ki so zavajevali, kakor sporočeno, francoske järke na 2 km širini in 700 metrov na globini, predstavljajo nemški uspeh.

London, 1. avgusta. (Kor. urad.) Admiralteta sporoča: Angleški mornariški letalci so vrgli v soboto ponoči več ton bomb na Brügge, Thourout, Middlekerke in Chistelles. Dobri rezultati, mnogo eksplozij. Letala so se vrnila. — Wolffov urad pripominja: Z merodajne strani smo izvedeli, da ta napad ni napravil nobene vojaške, temveč le neznatno druge škode.

Haag, 1. avgusta. Napetemu zanimanju za angleško ofenzivo so se umaknili, kakor poročajo angleški listi, vsa druga dnevna politična vprašanja. »Daily Mail« piše, da velikanskega napada na nemško fronto še ni smatrati za razbremenilno ofenzivo, nego za toletni največji napor sil, da bi Nemci ne mogli držati Lillea in belgijskega obrežja.

Berolin, 1. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Cesar Viljem je poslal prestolonasledniku Ruprehtu Bavarskemu nastopno brzojavko: Na bojišču, 1. avgusta 1917. — Prestolonasledniku Ruprehtu Bavarskemu. Čestitam Ti ki velikemu uspehu pod Tvojim poveljstvom se nahajajoče 4. armade dne 31. julija. Tvoja navodila, krepke odredbe armadnega vrhovnega poveljstva 4. nezlomljiva volja Tvojih čet in njihovo sijajno držanje so imela ponosen rezultat, da se je izjalovil prvi ogromni naval velikega angleško-francoskega napada, ki je nameraval vzeti flandrsko obrežje. Gospod Bog bo tudi nadalje s Teboj in Tvojimi neprimerljivimi četami. — Viljem I.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

31. julija popoldne. V zvezi s Francozi na naši levi strani smo napadli danes zjutraj ob 8. uri 50 minut na široki fronti severno Lyse. Zavezniki so zavzeli na celi napadeni fronti prve cilje. Javlja se, da čete na vseh točkah zadovoljivo napredujejo. Prijeto je že znatno število vjetnikov.

31. julija zvečer. Podjetja zaveznikov v okolišju Yperna so se danes uspešno nadaljevala. Vzlic neugodnemu vremenu smo vdrl v sovršne postojanke in pomaknili svoje črte na fronti več kakor 15 milj (24 kilometrov) od Basse - Ville ob Lysi do Steenstraete ob Yseri; zavzeti sta bili obe vasi. — Skupno s Francozi na skrajni liniji je levo krilo, ki jih je čuvalo, zavzelo Steenstraete ter vdrl z jurišem v nem. obrambne linije približno kaki 2 milj (3,2 km) globoko.

Koncentrični pohod zaveznikov v Bukovini. Iz vojaškega razmotrivanja: Koncentrični pohod zaveznikov v Bukovini napreduje kljub jako žilavemu odporu Rusov. Pohod ni naperjen samo proti Črnovicam, marveč tudi proti mestu Seretu in proti kotlini Radavec. Odpor Rusov podpira v ozemlju Karpatov za napadalca neugodne boje razmere v gričih med Seretom in Dnjestrom in pa, kakor se nam zdi, novo došla ojačenja. Kljub temu je bil Rus skoraj povsod potisnjen nazaj. Razveseljivo je tudi napredovanje med Dnjestrom in Prutom, s čemur so Črnovice že nadkriljene. Čeprav to trenutno radi daljave Rusov še ne prisili, da bi zapustili mesto, vendar tega dejstva ni podcenjevati za bodoče operacije. Ako se nam posreči, da dosežemo severno Črnovice ležeče pogorje Holodiče, potem Rusi ne bodo mogli najbrže več držati Črnovic. V dolini Casinu se je naša fronta zopet utrdila; napadi Romunov so bili povsod odbiti do zadnjega.

Črte zaveznikov. Iz vojnoporočevalskega stana: Črte zaveznikov tečejo od Mielnice preko Zastavne, Očehlibovmed višinami jugovzhodno Mihove, skočijo potem

čez 3000 m visoki prečni hrbet v Sučavsko dolino, kjer so se avstro-ogrsko čete jugozapadno Frasinu borile za dohod v kotlino Radavec. Potem gre fronta čez 1400 m visoko gorovje v Moldavsko dolino zapadno Kimpolunga in se na to prikljubi približno 20 km južno Dorne. Vatre stari karpatski fronti Rusov. Armade zaveznikov so torej na koncentričnem pohodu proti Črnovicam, kotlini Radavec in mestu Seret. V visokem gorovju med Dnjestrom in Prutom skuša sovražnik svoj odpor utrditi z novimi ojačenji. Hrabre čete zaveznikov pa prebijajo z neutrudljivim napadanjem pozicijo za pozicijo trdovratno borečega se sovražnika. V gorovju istotako mu trgajo naše neprimerljive čete višino za višino s spretnim obhodom ali junaškim navalom.

Nemško poročilo o poteku bojev. Wolffov urad poroča 1. avgusta: V rečnem kotu med Zbrucem in Dnjestrom je črta Zalezio - Mjelnica. Med Dnjestrom in Prutom ni mogel močan ruski odpor ustaviti prodiranja zaveznikov. Obvladajoče višine jugovzhodno Zastavne so zajuršane. Tudi na obeh straneh Pruta se je udal dosednji žilavi odpor Rusov pritisku zaveznikov. V karpatskem gorovju je dosegel nemško - avstrijski pohod kraja Mego ob gorenjem loku malega Sereta in Paltin v Sučavski dolini. Severno gorenje doline Putne so bili zavrnjeni močni napadi in zajuršane višine severno Lepse. Plen zaveznikov narašča stalno. Med drugim je bilo vpljenega mnogo vojnega materiala, orožja, lokomotiv in naloženih železniških vozov na cesti v Črnovice.

Vse ruske razpoložljive čete na fronto. »Dien« poroča: Vse v Petrogradu razpoložljive čete so odšle na fronto po najkrajši poti. Tudi vse garnizije v deželi se odpošljejo na fronto.

Izgube na ruski strani. Iz Berlina poroča korespondenčni urad: Pri baš izvršeni, tako katastrofalni poteki ruski ofenzivi je bila 23. divizija skoro popolnoma poražena. Od kombinirane sibirski divizije je po napadu ostalo od ene stotnije komaj 40 mož, istotako od 10. finlandskega strelskega polka. Od posameznih stotnij se je vrnilo komaj po 30 mož. Neki pešpolk je bil skoro ves ubit.

Ogrožena romunska fronta. Iz Stockholma: Približevanje zaveznikiških čet besarskih fronti je vzbudilo v Jassy vznemirjenje. Sem došli romunski odposlanci so vsi obupani. Vlada je poslala Konstantinu Mileja in Lahovaryja v Pariz, da izprosi pomoči. Proglaso je vojno stanje. Reorganizirana romunska armada šteje 400.000 mož. Vendar pa je nastala za romunsko fronto vsled ruskega umika in Bukovine resna nevarnost, ker je mogoče, da se združijo armade Böhm - Ermolijia, nadvojvode Josipa in Mackensena.

O umiku ruske milijonske armade piše petrogradski dopisnik »Morningpost«, da problem, katerega ima Rusija sedaj rešiti, ni, ni v zgodovini sebi enakega. Ni več nikak vojaški problem in umikajoči se milijoni niso več vojaki, o katerih bi mogli oficirji upati, da jih prej ali slej dobijo zopet v svojo oblast. Nad 2 milijona svobodnih državljanov, na katerih je vojaška samo uniforma, gre domov.

Zborov. O Zborovu poročajo, da tega kraja ni več. Tistih bornih ostankov zidovja se ne more smatrati več za kak kraj. Pri Zborovu se opaža še, kako precizno je bilo delovanje zaveznikiških artiljerij, ki je moralo med bežečimi ruskimi masami provzročiti strašno paniko. Razbiti in razstreljeni ruski avtomobili leže okoli, po jarkih je polno ruskih artiljerijskih izstrelkov, istotako po njivah in poljih.

Romunski ofenzivni načrt. Vojaški kritik Civrieux piše v »Matinu«, da so Romuni nameravali ofenzivo proti Vlaški, ko je nesreča zadela Kornilova. Averscu je hotel na to svoje dobre priprave dokazati vsaj z ofenzivo na prostoru Putna-Susita. Sedaj pa jo mora opustiti, ker ga pohod sovražnikov proti Besarabiji močno ogroža.

Boj za rodovitni ruski jug. Z informirane strani poroča »Zeit«: Zanimivo je, da je eden najspodobnejših ruskih oficirjev malo pred izbruhom ofenzive v »Ruskem Invalidu« obširno razpravljal o možnosti take ofenzive in razlagal, da generalni štab zaveznikov bo gledal pred vsem na to, da se polasti rodovitnega ruskega juga. V počev prihajajo gubernije Volinija, Podolje, Besarabija, Kijev in Kerson, v katerih je bilo 1. novembra 1916 za trgovino okoli 450.000 ton žita na razpolago. Ako centralne države neopredno po žetvi dobijo to ozemlje, bi bil njihov plen toliko večji in znatnejši.

Stockholm, 1. avgusta. (Kor. ur.) Ruski listi javljajo, da je priredil 62. pešpolk skupno z drugimi oddelki in

dezertirji v Nižnem Novgorodu pogrom. Vojaki so oropali stanovanja in trgovine, prirejali shode, pri katerih so igrali reakcionarni elementi »črne roke« glavno vlogo ter hujšali proti Židom. Mesto je brez vsake oblasti. Predsednik sovjeta in načelnik garnizije sta bila aretirana. Iz Moskve prispelo vojaštvo je bilo razoroženo in vjeto. Uporniki so se polastili nekega velikega skladišča za konjak. Šele novi silni oddelki vojaštva iz Moskve so ustavili plenjenje.

ROMUNSKO URADNO POROČILO.

27. julija. Naše čete so razširile proti severu vrzel v sovražni fronti. Sedaj je prejšnja sovražnikova pozicija na širini 30 km in globini 15 km v naši posesti. Tekom dneva smo pripeljali 1245 vjetnikov in dve bateriji 10,5 cm havbič, devet 7,7 cm topov in velike množine municije. Na ostali fronti infanterijski in artiljerijski ogenj.

28. julija. Na zapadni meji Moldave je bilo ustavljenih več sunkov sovražnih izvidnih oddelkov z ruskim artiljerijskim in infanterijskim ognjem. Na odseku med dolinama Casinu in Putna so naše čete šle za nekaj kilometrov naprej in so zasedle vasi Sovejo, Dragoslavje, Negriesti, Topesti, Vale Sarej in Colceul, pri čemur so napravile nekaj vjetnikov in vplenile eno havbično baterijo in še ne prešteto vojno orožje. Ob Putni in Seretu obojestransko obstreljevanje na raznih odsekih.

Z italijanske fronte.

Italija zahteva ameriških čet. Iz Stockholma poročajo, da zahteva Italija ameriških čet, ker se boji avstro - ogrske ofenzive na italijanski fronti. Italija je v svoji notranjosti vzružena in bati se je vedno nevarnejših nemirov. Zato pa voditelji vojne kličejo sedaj Ameriko na pomoč, da dajejo tako nestrpnemu ljudstvu novo upanje, da bi vendarle kako mogla Italija zmagati s pomočjo Francozov, Angležev in Amerikancev. Vzbujajo upe na zmago toliko bolj, ker je razpoloženo v Italiji zadnje čase že tako, da se je bati revolucije. Socialist Turati je rekel na shodu v Milanu, da revolucija ni nikjer tako blizu kakor v Italiji.

Artiljerijsko delovanje. Iz vojnoporočevalskega stana včerajšnjega dne se poudarja, da je na italijanski fronti zvečer artiljerijski ogenj presegal normalno mero. Na Tirolskem vzhodno Arabbe so napadli hrabri strelci neko sovražno postojanko; Italijani so imeli 6 mrtvih. Pri Prezzu v Judikarijah se je posrečilo našim napadalnim četam vjeti dva oficirja in 39 mož. — Na soški fronti je od časa do časa artiljerijski ogenj hujši. Poroča se, da kažejo znaki na italijanski strani na skorajšnje novo ofenzivo. Cadorna je bil več dni v Parizu, kjer so mu dali gotovo nove ukaze glede operacij ob Soči.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

1. avgusta. V dolini Chiese v Judikarijah so napadli sovražni oddelki po močni artiljerijski pripravi včeraj zjutraj zgodaj naše sprednje postojanke med Baive Promonte in Cimo Paolone. Bili so zavrnjeni s občutnimi izgubami. Na ostali fronti je vladalo običajno artiljerijsko in patuljsko delovanje, katero so motili v gorovju hudi viharji.

Razne vojne vesti.

Novi ruski kabinet.

Kopenhagen, 31. julija. Petrogradski listi poročajo, da se novi ruski kabinet sestavi v najkrajšem času. Večina ministrov bo iz meščanskih strank.

Nova revolta v Petrogradu.

Curlh, 1. avgusta. »Neue Zür. Zeitung« javlja iz Petrograda, da se je dne 27. in 28. julija zgodila v Petrogradu nova revolta. Na vseh cestah so bili krvavi spopadi med revolucionarji in vladnimi četami. Boj je zahteval na stotine žrtv in je končal z zmago vladnih čet.

Hrepenenje po carju?

Kolonija, 1. avgusta. Kodanski listi prijavljajo vsebino pogovora, ki ga je imel petrogradski sodrnik »Daily Newsa« s članom knežje družine Lvov. Iz tega pogovora izhaja, da pri kmetskem prebivalstvu že bledi zvezda Kerenjskega in da se širi hrepenenje po carju.

Bojiškoviki na Finskem.

Stockholm, 1. avgusta. (Kor. u.) Listi javljajo iz Haparande: Meja med Finsko in Rusijo je zaprta in je strogo zastražena. Čuje se, da je mnogo boljševikov pobegnilo na Finsko. Ruske oblasti so poslale znatne vojaške čete, da vlove te boljševike.

Amerika v vojni.

Lugano, 1. avgusta. »Message-ro« javlja iz Washingtona: Drugi vpoklic vojaških obvezancev je nameravan za mesec november, tretji za mesec februar. Vojni stroški Zedinjenih držav so za prvo leto vojne proračunani na 85 milijonov dolarjev.

Anglija in problemi svetovne vojne.

Balfourjev govor v angleškem parlamentu.

Minister zunanjih del, lord Balfour, je podal pri razpravi o zunanjih politiki obširno izjavo. Rekel je, da se je začela razprava s pretresanjem vprašanja, po katerih metodah se naj postopa z Avstro-Ogrsko. Minister je rekel: Mi želimo, da bi prišli narodi, iz katerih je sestavljena Avstro-Ogrska, v položaj, da, stoječ na lastnih nogah, razvijajo svojo lastno civilizacijo in določijo pot, po kateri naj gre njih razvoj. To je splošni princip. Sedanji čas ni tak, da bi se minister zunanjih del bavil z mirovnimi razmotirvanji. Kakor vsakdo, smo mislili tudi mi, vstopivši v vojno, glavno na to, da bomo Belgijo in preprečimo, da bi bila Francija pred našimi očmi razbita. To nas je peljalo v vojno in še mislimo nismo na velike probleme, ki so se prikazali tekom vojne. Mi nismo stopili iz samopridnih nagibov v vojno. Zopet in zopet slišimo frazo »nikake imperialistične politike, nikake vojne odškodnine.« Nismo šli v vojno zaradi imperialističnih ciljev in ne da bi dobili kako vojno odškodnino. Naš položaj je drugačen, kakor položaj naših zaveznikov in že zato, ker noben angleški državnik ne misli na kako pridobitev na evropskem ozemlju. To nam daje proti Ameriki posebno stališče, ki ga drugi vojskujoci se narodi nimajo. Če se bo po tej vojni zboljšal evropski zemljevid, potem želimo, da bi bil novi zemljevid trajnejši nego so bili drugi, ki so jih določili kongresi. Ali more kdo dvomiti, da je povrnitev Franciji pred 40 leti siloma vzeta ozemlja potrebna prememba. Kako bo ravnovesje, če pride do resnih razprav o miru, ne bo odvisno le od spekulacij in želja posameznikov, nego od želja teh in onih narodov. Nemogoče je povedati zanesljivo, kako in v kakih oblikah bo cilj onih moči oblikoval usodo človeštva. Želimo mir ravno tako resno, kakor druge države, a mir, ki naj sloni na povečani narodni moraliteti, ki naj nepotrebno kršenje miru proglasi za zločin, mir, ki ukrene take politične uredbe v Evropi, da bo težko motiti mir. Kako naj se doseže ta cilj? Kako naj postopamo z velikimi, starimi monarhijami, kakor je Avstro-Ogrska? Kako bosta Avstro-Ogrska in Nemčija rešili svoje notranje probleme, ki jih morata rešiti sami in nihče drugi. Končno je minister izjavil, da evropski mir ne bo zagotovljen, dokler se Nemčija glede komercialnih in političnih interesov ne postavi na nivo Združenih držav Velike Britanije.

Pri daljni razpravi je poslanec Snowden trdil, da v francoski armadi nečje vojaki več ubogati in se je bati revolucije, ter je zahteval, naj se vojna zdaj takoj konča.

Ribot — Michaelis.

Pariz, 31. julija. (K. b.) Agence Havas: Ministrski predsednik Ribot je v parlamentu izjavil: Nemški državni kanceral si je dovolil, pozvati javno francosko vlado, naj pove, če ni v tajni seji francoske zbornice 1. julija naznanila tajno pogodbo, sklenjeno na predvečer ruske revolucije in s katero se je ruski car zavezal, podpirati francoske zahteve glede nemških ozemelj na levem bregu Rene. Francoski zbornici vesta, kako je s to stvarjo. Na podlagi razgovora s carjem je dal Briand Doumergue pooblastilo, vzeti na znanje carjevo obljubo podpirati zahtevo za pridobitev Alzacije in Lotaringije ter nam pustiti svobodno roko, da poiščemo jamstvo proti vsakemu novemu napadu, a ne z aneksijo ozemelj na levem bregu Rene za Francijo, nego s tem, da v slučaju potrebe napravimo iz tega ozemlja samostojno državo, ki naj nas kakor Belgijo štiti pred napadi z druge strani Rene. Nikdar nismo mislili storiti to, kar je Bismarck storil 1. 1871. Vzeti hočemo te dežele, ki niso nikdar nehale biti francoske. Prišle so tekom velike revolucije 1790. na federacijsko slavje in prostovoljno pristopile Franciji. Povrnjene morajo biti Franciji. — Zdaj se upajo svetu pripovedovati, da hočemo aneksije. To je nespreten maneuver. Nemški kanceral poskuša skriti težave, ki jih ima, da bi določil vojne cilje in mirovne pogoje Nemčije. Zlasti poskuša odvrniti pozornost od strašne odgovornosti, ki leži na vesti nemškega cesarja in njegovih svetovalcev.

Spominjajte se „Rdečega križa“.

Politične vesti.

— Nemški kanceral na Dunaju. Dne 1. avgusta se je pripeljal na Dunaj nemški državni kanceral in imel dopoldne in popoldne do večera posvetovalna z grofom Czerninom. — Udeležili so se teh posvetovalnih tudi nemški poslanik na Dunaju grof Wedel, avstro - ogrski poslanik v Berlinu princ Hohenlohe in državni podtajnik v nemškem ministrstvu zunanjih del Stamm. — Poroča se, da se je pokazalo na teh konferencah, da sta dr. Michaelis in grof Czernin v vseh velikih političnih vprašanjih enih misli in sta novič ugotovila politično smer, ki jo bosta skupno zasledovala.

— Še ena beseda k praškemu incidentu. V poročilu o praških dogodkih smo objavili tudi informacijo, da so češke radikalne stranke zamerile poslancema dr. Korošcu in dr. Kreku, ker da sta se držala le socijalnih demokratov, klerikalcev in — fevdalcev. Kakor se nas sedaj z avtoritativne strani opozarja, ta informacija ni bila točna. Dr. Krek in Korošec nista v Pragi hodila po nobenih strankah, niti nista imela kakih stikov s fevdalci. Govorila sta le z osebam, ki smo jih že imenoma navedli. Z agrarci in socijalnimi demokrati sta sedela dotični večer do polnoči, drugo jutro pa sta se odpeljala v Plzen.

— Poslanec dr. Treslč - Pavličić se mudi te dni v Zagrebu ter je konferiral z raznimi hrvatskimi politiki.

— O kandidatu za mesto celjskega okrajnega glavarja Netoliczki nam pišejo iz Ptuj: Ker se govori o tem, da pride naš okrajni glavar pl. Netoliczka v kratkem v Celje, hočemo v ilustracijo njegovega nastopanja napram zavednim županom izmed stotine drugih slučajev navesti sledeče: Prve dni meseca avgusta 1914 je bil nenadoma odstavljen 60letni občinski predstojnik J. Gr. v najbližji okolici Ptuj, kateri je v splošno zadovoljnost županov še drugo desetletje, kmalu na to pa kakor nebroj drugih tudi aretiran in oddan vojaškemu sodišču radi »velezidaje«. Vojaško sodišče se je obrnilo s prošnjo »o glasu« na okrajno glavarstvo v Ptuj in takratni vodja pl. Netoliczka je 4. sept. 1914 z lastnoročnim dopisom poslal sledeče poročilo: »Leumund mindingut; war infolge seiner radikalen slovenischen Gesinnung ein Feind des Deutschlands und wegen grober Vernachlässigung der Amtsgeschäfte als Gemeindevorsteher abgesetzt worden. Sein Umgang bestand nur in serbophilen Personen und ist sein Ansehen und Vertrauen aufs Tiefste gesunken.« Itd. Kaj je ta župan zagrešil? Nekaj mesecev pred izbruhom vojne se je v njegovi občini ustanovilo ognjeasno društvo in on je predlagal slovenski poveljni jezik. V nedeljo 26. julija, ko je prišla vest o napovedi vojne, pa se je kakor običajno napolnil v cerkev k maši, kar se je smatralo za zanemarjanje uradnih poslov. Po večmesečni preiskavi se je proti Gr. ustavilo postopanje radi velezidaje, bil je izpuščen iz zapore in blamirani so bili tisti, ki so ga spravili v preiskavo. Tako sta gospodovala v Ptuj vođa okrajnega glavarstva pl. Netoliczka in koncipist pl. Schrey, sedaj pa so postala Netoliczki v Ptuj la prevroča in grof Clary bi ga rad premestil v Celje.

— Odklonjeno odklikovanje. Dunaj, 1. avgusta. Kanonik v Gorlicah v Galiciji, Swykovski, je bil odklikovan z viteškim križcem Franc Jožefovega reda. Vložil je za prošnjo na kabineto pisarno, naj se mu dovoli, da sme red odkloniti. V prošnji pravi, da s tem ni storil nič odklikovanja vrednega, da je, ko so vse politične in avtonomne oblasti zapustile mesto, prevzel varstvo zaostalega prebivalstva. Moral je prenašati mnogo težkih in bridkih križev, a najhujše je bilo, da je prišel, imenovan za vladnega komisarja v mestu, na ovažbo odpuščenega magistratnega uslužbenca pred poljsko sodišče. To je bil zanj najhujši križ, ker je vse svoje življenje brezhibno izpolnjeval svoje dolžnosti do boga, do cerkve in do domovine. — Cesar je kanoniku odgovoril z lastnoročnim pismom, v katerem pravi: Uvažujem razloge, ki so povzročili Vašo prošnjo, da smete vrniti podeljeni vam viteški križec. Tako zvest služabnik božji lahko pogreša odklikovanje in najde največje priznanje v zavesti, da je svoje dolžnosti v popolni meri izpolnil. Iz srca želim, da bi pozabili nezgodo, ki se vam je v marcu 1916. nezasluzeno zgodila.

— Poljsko zarotništvo proti Nemčiji. Povodom aretacije brigadirja poljskih legij Pilsudskega poročajo listi iz Nemčije prav zanimive stvari »Deutsche Warschauer Zeitung« trdi, da so vse organizacije, stoječe na strani Pilsudskega, postale nekeke zarotniške organizacije, ki nimajo nič več proti Rusiji, pač pa so se obrnile proti centralnim državam. Te or-

ganizacije bi rade postale država v državi in se zdi, kakor da bi v nesrečni Poljski radi še provzročile revolucijske homatije. Nemški listi izjavljajo, da taki dogodki ne bodo utrdili nemškega zaupanja v Poljake.

V službi entente. Nemški listi poročajo, da je ententa pridobila in podkupila precej nemških državljánov, da delajo propagando proti Nemčiji. Tako izhaja zdaj v Bernu časopis »Freie Zeitung«. Ta list preganja Nemčijo na vse načine in prijavlja vrh tega v vsaki številki kak škandal, ki kompromitira kako visoko stoječo nemško osebnost. Glavni vodja tega lista je dr. Herman Roese-maier, ki je bil svoj čas urednik velikega lista v Berlinu, njegova desna roka pa je S. Grumbach. Oba sta nemška državljana. Nemški listi konstatirajo tudi, da ima dr. Roese-maier potni list, ki mu dovoljuje prestopiti vsak čas francosko mejo, kjer se dogovori s francoskimi znanci glede propagande v Nemčiji. Izdal je Nemčiji sovražno brošuro »Deutsches Volk, wach auf« in jo z drugim nevarnim spisi razširil po Nemčiji. Poleg teh dveh mož je pa po zatrdilu nemških listov zlasti v Švici še vse polno drugih agentov, ki delajo propagando proti Nemčiji in ji povzročajo tudi znatno škodo.

Ukrajina brez separatističnih nadržov. Kakor poročajo iz Stockholma, je ukrajinska »Rada« izjavila, da stoji kakor vedno na stališču, da se Ukrajina ne loči od Rusije, marveč da stremi po razviku Rusije z vsemi njenimi narodi. Rada se izpolni z zastopniki in iz nje se stvari generalno tajništvo, katero petrograjska vlada potrdi za zastopnico lokalne oblasti.

Sonnino v Londonu. Milanski listi poročajo, da se mudi Sonnino v Londonu. Vrne se šele po londonski konferenci. Nekateri listi sanjajo že o p o s e b n i h uspehih potovanja zunanjega ministra v London, ki bodo italijanski politiki v veliko korist.

Francosko - italijanski cerce. »Secolo« poroča, da je princ Broglie osnoval v Parizu francosko - italijanski cerce, ki bo delal stalno propagando za interese obeh držav vzpričo sedaj precej hladnih odnošajev med Francijo in Italijo.

Zavod za pospeševanje obrti.

(Konec.)

Ravnatelj inženir V. Remec pove v svojem poročilu, da vsled pomanjkanja dela za krojače z novimi vojaškimi monturami, pripravlja zavod popravilnico, v kateri naj bi se po vojaškem vzorcu predelavale že rabljene obleke. Storili so se v tem oziru že vsi potrebni koraki in bo začela najbrže poslovati popravilnica na jesen. Medtem pa je prejel zavod večje naročilo na nove vojaške obleke, tako da bodo krojači še za ta čas zaposleni. Ustanovitev take popravilnice se odobri.

Da se odpomore potrebi civilnega prebivalstva za obutve je zavod na poziv osrednjih oblasti priporočil obrtnim zadrugam, da ustanavljajo popravilnice za obutve, v katerih naj bi se popravljale obutve z nadomestili za podplate. Na sestanku, ki ga je tozadevno sklical Zavod za pospeševanje obrti so se čevljarji izrekli proti takim popravilnicam, ker imajo že itak lastne delavnice, pozvali so pa zavod soglasno, naj bi on ustanovil enako vzorno popravilnico.

Glede čipkarske obrti naj se spravijo kranjske čipke v promet in namerava se prirediti na jesen razprodajna razstava kranjskih čipk, v kateri se bodo prodajale čipke naravnost konzumentom. Glede nabave suhega lesa mizarjem po vojni, so se storili potrebni koraki.

Po priporočilu vladnega svetnika I. Šubica se sklene, razpisati znesek 500 kron za natečaj za najboljše osnutke vzornega dobrega pohištva, posebno takega, katero bodo rabili begunci, ko se vrnejo domov.

Preide se nato k proračunu za leto 1917., ki je bil sprejet v okvirju dosedanjega delovanja zavoda.

O ustanovitvi provizoričnega vajeniškega doma poroča gosp. duh. svetnik A. Stroj. Poudarjal je, da že leta 1908/9 je bila potreba vajeniških domov priznana in njih naprava nujno priporočena. Z vsakim letom pa so postali vajeniški domovi bolj potrebni in sedanje vojne razmere nas naravnost silijo, da kaj storimo v tem oziru. Število obrtnih vajencev pa je začelo silno padati.

»Društvo za varstvo vajencev« se je odločilo za ustanovitev provizoričnega vajeniškega doma za 60 vajencev. Ustanovni stroški bi bili 14.400 kron, vzdrževalni sedaj v vojnem času bi stali 48.800 kron. »Društvo za varstvo vajencev« so zagotovili podporo za izvršitev projekta: deželni odbor vojvodine Kranjske, knezoškofjski ordinarijat in mestni magistrat. Društvo pa tudi zaupno

pričakuje izdatne podpore od c. kr. ministrstva za javna dela in si dovoljuje prošnjo posebej priporočiti navzočemu gosp. sekcijskemu načelniku.

Gosp. sekcijski načelnik W. Haas izjavi, da je ministrstvo že prispevalo za ustanovitev znesek 2100 kron, k vzdrževanju je tudi pripravljeno prispevati v najvišji možni meri, ki pa je omejena s proračunsko postavko državnega proračuna in mora biti v skladu z razpoložljivimi sredstvi. Ne dvomi pa, da bo novo nameravano ministrstvo za socialno skrbstvo to ustanovo še izdatneje podpiralo. Sodelovanje zavoda pri tej akciji se v polnem obsegu odobri.

Na predlog kuratorijevega člana gosp. J. Ložarja se sprejme predlog, da naj stori Zavod za pospeševanje obrti vse potrebne korake pri merodajnih faktorjih, da bo vojaštvo, ki ima sedaj v svoji rabi zelo veliko množino raznih obrtnih delovnih pripomočkov, veliko orodja in strojev, te dalo najprej na razpolago obrtništvu, pri čemur naj bodo prekupci izključeni. — Ravnatelj g. inž. V. Remec pojasni še, da je slična akcija že v teku tudi v državnem zboru in da so o tem informirani že tudi naši poslanci, ki jo bodo gotovo podpirali.

Na predlog gosp. vladnega svetnika I. Šubica sklene kuratorij še resolucijo, da smatra čim prejšnjo odprtitev obrtno - nadaljevalnih šol za nujno potrebno in da naj se pozove vsi vzdržujoči faktorji, da store vse potrebno, da se pouk na obrtno-nadaljevalnih šolah zopet poživí. — Sejo zaključí nato predsednik g. I. Kregar z zahvalo na vse navzročé.

Sekcijski načelnik g. W. Haas označa v svojem govoru za eno najvažnejših dolžnosti skrbstvo za vojne invalide, v našem delokrogu zlasti za invalide obrtnike. Velevažen faktor v obrtnem delovanju so vojaške dobave, v katerih se je obrtni sistem obnesel, da je njegove uspehe priznala tudi najvišja uprava. Kot poseben dogodek poudarja ustanovitev višje mehanično - tehnične strokovne šole na tuišnji c. kr. državni obrtni šoli, katera bo nedoglednega pomena za nadaljni razvoj našega naroda. Veliki tok učencev, ki sili sedaj še ves v gimnazije, bo tako vsaj deloma obrnil v drugo smer, v kateri je zagotovljen hitrejši in veliko boljše zaslužek. Imela pa bo ta šola tudi v narodno - političnem oziru svojo posebno korist za slovenski narod. Kot eden najvažnejših uspehov te šole bo pač tudi ta, da se bo stavebna obrt zasedla z domačimi močmi in se bo na ta način odpravila tuja, zlasti italijanska konkurenca. Svoja izvajanja zaključí z željo za nadaljni procvit in blagodejno delovanje Zavoda za pospeševanje obrti.

Vesti iz primorskih dežel.

Umrl je v Bakru v starosti 74 let gospod Mate Pollich, brodolastnik in posestnik, mož, ki je nekadaj, v prvih časih slovenskega protubojenja v Trstu igral odlično vlogo. Bil je med ustanovitelji Slovenske Citalnice, njen predsednik in pozneje častni član. Pozneje se je preselil na Reko, pa se vedno zanimal za narodno in gospodarsko gibanje tržaških Slovencev. Bil je tudi med ustanovitelji Jadranske banke. Časten mu spomin!

Na Proseku je umrla gospa Ivanka Naberger, rojena Strekelj.

Iz seje občinskega odbora v Pučju. V seji se je razpravljalo o finančnem položaju pučjskega mesta in o stalno padajočih občinskih dohodkih. Za jedini izhod iz neugodnega gospodarskega stanja se smatra državno posojilo, ker ljudstvo ne bi zmoglo večjih davčnih bremen.

Odbor za interese avstrijskih pristanišč. Na Dunaju se je osnoval odbor iz članov gosposke zbornice, gosposkarskih društev in podjetij, za interese avstrijskih pristanišč in imanalog, da ojača zvezo med glavnimi pristanišči in Dunajem. Predsednik je knez Turn-Taxis, namestnik dr. Der-schatta, predsednik avstr. Lloyda in grof Colloredo.

Poročil se je preteklo nedeljo v cerkvi Matere Božje na Trsatu pri Reki g. Jaka Jereb, praporščak gorskega strelskega polka št. 2., z gospodično Nino Martinič z Reke. Poročal je ženinov brat P. Remigij.

Cena za svinjsko suho meso je določena v Primorju po namestniški naredbi za surov pršut 16 K kg, za kuhani pršut 26 K, za pleča, rebra in potrebušnico 16 K, ogrski salam stane 26 K.

Za siromašne stoji v Istri. Deželni upravni komisiji za Istro je poverjena vladna pomožna akcija za nabavo živeža. Uprava je bila vezana samo nekontingentirana živila kakor marmelado, konzervirano meso, holandsko svinjsko meso, sir, salama, slanike, čokolado, cikorijo, milo itd. V mesecih marec, april, maj in junij je bilo kupljeno živil za 2.100.000 K,

svota, uporabljena za pomožno akcijo, znaša en milijon kron, tako da se je moglo razdeliti prebivalstvu nekatera živila za 2/5, nekatera za 4/5 originalne cene. Povsem siromašni so dobili živež brezplačno.

Dnevne vesti.

— **Odlitovanje.** Definitor štajerske province usmiljenih bratov v Kandiji dr. Kamilo Heller je odlitovan z zlatim zaslužnim križem na traku hrabrostne svetinje v priznanje odličnega in požrtvovalnega delovanja v sanitetni službi v vojni.

— **Odlitovanje.** Narednik na Grosupljem Anton Novinec je odlitovan z železnim zaslužnim križem na traku hrabrostne svetinje.

— **Imenovanja v sodni službi.** Okrajni sodnik in sodni predstojnik dr. Fran Peitler v Višnji gori je imenovan za deželuosodnega svetnika na svojem službenem mestu in sodniki Josip Janša v Kamniku, Peter Keržič v Postojni, dr. Pavel Skabernè v Ljubljani in dr. Fran Vidovič v Krškem za okrajne sodnike.

— **Novo pregledovanje letnikov 1899., 1898. in 1897.** Vsi črnovojniški obvezanci iz teh letnikov se morajo med 6. in 11. avgustom zglediti pri občinskem uradu (magistru) tiste občine, v kateri prebivajo ob času razglašega tega ukaza. Vročene jim bodo črnovojniške legitimacije. Pregledovanje bo od 3. do 22. septembra. Kraj, čas in ura se posebej razglase.

— **Odpuščanje učiteljev, sposobnih za vojaško službo brez orožja.** »Kultury Hadügy« javlja, da je ogrski domobranski minister izdal naredbo, da se imajo nemudoma odpuščiti iz vojaške službe vsi oni učitelji in profesorji, ki so pri zdravniškem pregledovanju bili spoznani za »sposobne za črnovojniško službo brez orožja«.

— **Novi zakon o vzdrževanju** je stopil v veljavo 1. avgusta. Po tem zakonu so upravičene do vzdrževalnine vse one osebe, katerih preživljanje je bilo za časa vpoklica odvisno od dela, oziroma od zaslužka iz dela vpoklicanega, in ki so prišle v nevarnost, da ta zaslužek vsled odpoklica popolnoma odpade ali se za toliko zmanjša, da ne zadostuje več za preživljanje. Zaslužek iz lastnega dela ne izključuje od pravice do vzdrževalnine. Zaslužku je enačiti z delom do-seženi donos kmetij, obrtnij in drugih podjetij. Pravico do vzdrževalnine imajo brez oziroma na to, ali je bilo njihovo preživljanje odvisno od vpoklicanca ali ne, tudi vse one osebe, ki imajo pravico do preživljanja po vpoklicanem v zmislu določil občnega državlanskega zakonika. Pravica do vzdrževalnine se prične s trenutkom, ko je bil vpoklicani pritegnjen v aktivno službovanje pri oboroženi moči ali pri takih prostovoljnih formacijah, ki so priznane za del oborožene moči. Pravice do živnine imajo upravičenci tudi tedaj, če so bile osebe vpoklicane na podlagi zakona o vojni dajatvah. Upravičeni izgubijo pravico do preživnine, če vpoklicanec dezertira ali je obsojen na hudo zaporno kazen. Ta pravica pa zopet oživi, če je vpoklicanec pred ali po prestani kazni zopet pritegnjen v vojaško službovanje. V slučaju, da je v službovanje pritegnjeni vsled službovanja izgubil nad 20 odstotkov na pridobitni zmoglosti in je bil odpuščen, ali je ta zmanjšana pridobitna zmoglost nastopila šele pozneje, traja pravica do državne podpore naprej, in sicer za časa vojne in tudi še šest mesecev po dokončani vojni. To velja tudi za vse one slučaje, če so bili v vojaško službo pritegnjeni v boju ubiti, so pogrešani ali so vsled poškodb ter bolezni, povzročeni ali poslabšani vsled vojaškega službovanja, umrli. Višina vzdrževalnine se ravna po kraju, kjer je imela upravičena oseba svoje redno bivališče ob času, ko je njena pravica do vzdrževalnine nastala. Preživnina za Dunaj znaša za osebo 2 K na dan. Za kraje, v katerih so državni uslužbenci uvrščeni v I. ali II. razred aktivitetnih doklad (n. pr. v Ljubljani) 1 K 80 v, za vse druge kraje pa 1 K 60 v na dan. Upravičene osebe, ki so neposredno pred vpoklicem živele v vojaško službovanje pritegnjenimi v skupnem gospodarstvu, predvsem zakonska žena in zakonski otroci, dobe vzdrževalnino v polni izmeri, vse druge upravičene osebe pa le v višini, v kateri so bile preje od vpoklicanca podpirane. Skupna vzdrževalnina osebam, ki so živele v skupnem gospodarstvu z vpoklicancem, ne sme presegati 12 K na dan. Le ona oseba, ki je živila z vpoklicancem sama v skupnem gospodarstvu in je za delo trajno nezmožna, dobi na dan vzdrževalnino v dvojni izmeri. Vzdrževalnina se ne sme skriti vsled begunskih podpor ali vsled kakih drugih podpor od države, dežele, občine ali kakih dobrodelnih institucij. Tistim, ki so dobivali po starem zakonu polno podporo, ni treba

zdat ničesar storiti za dosego povišane podpore. Ta jim bo odšteta prvi izplačilni dan po 16. avgustu. Kdor do-slej ni dobival podpore, a ima pravico do nje, se mora oglasiti pri županstvu svojega bivališča. Imenovane bodo tudi nove okrajne komisije. Proti odločbam novih komisij bo pripusten priziv na deželne komisije tekom 60 dni.

— **Spored drugega gostovanja umetnikov kraljevskega hrvaškega gledališča iz Zagreba v Ljubljani v petek 3. avgusta.** Gostovanje kraljevskega hrvaškega gledališča iz Zagreba otvori jutri v petek 3. avgusta gledališki orkester z overturo iz opere »Ciganka«. Nato sledi komedija »Brivec iz Beriaca«, katere glavna vrlina je skrajna napetost dejanja. Prizor Coppejev »Pred sudom« (Štrajk kovačev), je pretresljiva scena pred sodiščem z g. Ignacijem Boršnikom v vlogi morilca, ki se zagovarja radi v razburjenosti izvršenega umora. Nato sledi Ivo conte Vojnoviča »Vizija«. Vizija je drugo dejanje triptihona »Gospodja sa suncokretom«, delo slavnega hrvaškega pesnika Iva conte Vojnoviča. Vizija »Vitale Malipiera«, mlad mornar, pride v London in tamkaj najde neko damo (g. Jovanka Jovanović), ki ga pelje v svoje stanovanje, kjer ga muči z ljubeznijo. Ko pa ponori za njo iz ljubezni, ona odide in ga zaklene v svoje stanovanje. Tu najde pod divanom mrliča s solnčnikom v roki, katerega je ona ubila, da si prilaisti njegovo premoženje. Mornar je v nevarnosti, da ga aretirajo kot morilca. Ves obupan razbije vrata in okno ter pobegne. S seboj pa vzame solnčnik iz mrličeve roke in se zakolne, da se bo maščeval, ako se še kdaj z njo sestane. — Zadnja točka: »Poljane smrti« z g. Ig. Boršnikom. V odmorih svira gledališki orkester. Umetniški užitek, ki nam ga nudi ta bogati spored, naše občinstvo gotovo ne bo prezelo in bo tudi drugo gostovanje zagrebških umetnikov pozdravilo z obilnim obiskom. Vstopnice za drugo gostovanje hrvaških umetnikov ki se prične jutri v petek točno ob pol 9. uri zvečer se prodajajo jutri v petek od 10. do 12. dopoldne in od pol 4. popoldne do pol 9. zvečer.

— **Zasačeni v Ljubljani** so prišli na sled prav izdatnemu škandalu nedovoljenega nakupovanja živil. Stvar je že v rokah oblasti in ker o stvari ni mogoče pisati, se bo morda o njej na pristojnem mestu kaj povedalo.

— **Obširen popis burnih doživljajev** Antona Zidarja, o katerem smo včeraj poročali, so priobčile »Tedeske Slike« v št. 28.—31.

— **Zadružna centrala** — ki je Susteršič - Lampetova konkurenčna organizacija proti Krekovi Zadružni zvezi — je kupila hišo gosp. Karla Počivalnika, stoječo nasproti hotela Union.

— **V Mokronogu je umrl** gosp. Josip Stramcar v visoki starosti 96 let. Naše sožalje!

— **Otrok utonil.** Marija Rebolj, posestnica v Spod. Brniku, je naročila svoji dekli, naj pazi na njenega dvletnega sinčka Stankota, obenem naj pa še nakrmi živino, sama je pa, ker se čutila nekaj slabotno, legla v posteljo. Dekla je pustila dečka na dvorišču in šla v hlev opravljat živino, medtem je pa otrok zašel v potok Reka, ki teče v bližini hiše, kjer so ga kmatu nato našli mrtvega.

— **Iz Maribora** se nam poroča, da je bilo ob razglašenju amnestije iz tamkajšnje moške kaznilnice izpuščenih 44 političnih kaznjencev. Bili so večinoma Dalmatinci in Bošnjaki.

— **V Mariboru vlada veliko pomanjkanje drv.** Zato je občinski svet sklenil, da se kostonji v drevoredih deloma posekajo in drva razdele med revne sloje. Na ta način izgubi naše mesto najlepši kras zraven parka. To se godi v mestu, v katerega neposredni bližini je Pohorje pokrito s stoletnimi gozdovi. Tam bi se z najmanjšim trudom dalo dobiti na tisoče vagonov drv za kurjavo; tam leži na tleh in izruval drevje, ki ga je podrli sneg in izruval vihar v pretekli hudi zimi. Toda naši mestni očetje raje podirajo drevore, ljudstvu pa na ta način tudi ni prav nič pomagano.

— **Rekviriranje živine na Štajerskem.** V trinaestih mesecih od začetka meseca maja 1916 do konca maja 1917 je bilo na Štajerskem rekvirirane in zaklane 189.094 velike goveje živine in čez 23.000 telet. Posebno je trpela spodnjestajerska živinoreja, dočim se je gornjestajerski zelo prizanašalo.

— **Maribor.** (Stavka v kurilnici južne železnice.) Stavka v delavnicah in v kurilnici juž. železnice je končana. V ponedeljek dne 30. julija je pričelo delavstvo zopet v vseh obratih z delom. Od 28. do 30. julija je imela stavka sledeči potek: V soboto popoldne 28. julija je bilo delavstvu — ki je bilo koncentrirano na povelje vojaške oblasti pred delavnicami — odvzet ves izkazni material, kakor železniške legitimacije in listki za prosto

vožnjo čez teden v Ptuj, Celje in Gradec. V nedeljo 29. julija predpoludne je bilo delavstvo zopet pozvano pred delavnice. Preje odvzete legitimacije in prosti vojni listki so se vrnili, h kratu pa se je razglasilo, da je delavstvo postavljeno pod vojaško kontrolo, sicer pa da ostane vse pri starem. Do prave militarizacije torej ni prišlo. Dne 30. julija se je pričelo zarana ob 7. uri zopet z obratovanjem. Doseglo ni delavstvo prav ničesar, niti ne glede na zboljšanje prehrane, kaj se giede mezde. Tu napravi ta povsem ponesrečni poskus stavke marsikak mučen vtis in splošna je sodbda, da se je delavstvo za enkrat brez vsega vsedlo na limanice vodstva socialne demokracije v Gradcu, ki je hotelo s to stavko v prvi vrsti pokazati nekako svojo moč in svoj vpliv, a ji je popolnoma izpodletelo.

— **Na privatnem učnem zavodu Legat v Mariboru na Dravi** se prično z 2. okt. t. l. novi tečaj za stenografijo, strojepisje, pravopisje, nastavek, računstvo in lepopisje. Traja 6 mesecev. Prospekti zastoj, Pojasnila od 11—12 dop. Maribor Vitrinogrova ul. 17 I. nadstropje.

— **Ubelgel konj.** Pred kratkim je v bližini Tomačevega s pašo pobegnul konj rjave barve, 167 cm visok, 7 let star, z vzgano številko 385 na levem zadnjem kopitu. Kdor je vjel tega konja ali kdor bi vedel zanj, naj to naznani mestnemu vojaškemu uradu v »Mestnem domu«.

— **Zgubil se je lični žepni nožiček** v obliki šampanske steklenice ter stara usnjena denarnica z nekaj drobižem v posebnem predalu važni ključek in zapisek, naj se vrne upravnistvu »Slovenskega Naroda«.

— **Izgubila je danes na trgu** neka gospa 200 kron. Denar je bil zaupan od druge osebe; prosi se, da se ga odda v upravnistvu »Slovenskega Naroda«.

Aprovizacija.

— **Krušne komisije bodo uradovale v petek in soboto,** to je dne 3. in 4. avgusta 1917, vsakokrat od 8. dopoldne do 1. popoldne. — Izdajale se bodo v petek, dne 3. avgusta izkaznice za kruh in maščobo in v soboto, dne 4. avgusta izkaznice za sladkor in kavo.

— **Peta krušna komisija,** ki je dosedaj uradovala v prostorih učiteljske tiskarne, se nahaja sedaj v steklenem salonu gospe Gorsetove, to je na vrtu gostilne pri »Novem svetu«, Marije Terezije cesta.

— **Krompir je od 1. avgusta zasežen.** Kakor nam poročajo iz ljubljanske okolice, je bila naredba o zaseženju krompirja povod za pravcati naval na krompirjeva polja. Izkopavanja se v velikih množinah še nedozoreli krompir in odvažna na vse mogoče skrivnostne načine — v splošno škodo, ker se tak krompir skoro pokvari in je tudi zdravju škodljiv. Oblasti naj bi zlasti pazile na različne prekupce, ki pravijo, da kupujejo za vojaštvo.

— **Razpošiljanje sadja.** Sveže sadje se sme v množinah 50 kg ali več pošiljati po železnici ali parobrodu, le če je tovrstnemu listu priloženo posebno transportno dovoljenje.

— **Oficijska kava - mešanica.** Vsled razpisa c. kr. urada za ljudsko prehrano z dne 12. junija t. l. št. 35.968, se bode smela prodajati od 4. avgusta nadalje le kava-mešanica, prodaja čiste bobove kave je pa od tega dne naprej prepovedana. V prvi vrsti dobe to kavo organizacije konzumentov, ki bodo morale svoje karte direktno poslati kavini centrali na Dunaj, od koder dobe kavo-mešanico. Magistrat pozivlja vse v Ljubljani obstoječe organizacije, vstevši konzumna društva, da prijavijo takoj s pismeno, nekolokovano vlogo i magistratu i kavini centrali na Dunaju tozadevne zahteve ob istočasni navedbi števil v njih zastopanih rodbin in rodbinskih članov. Kar bo kave ostalo, jo bo prevzela na debelo mestna aprovizacija ter jo izročila trgovcem detajlistom, obrtnikom in zavodom po predpisih mestnega magistrata.

Razne stvari.

— **Novo bojno letalo.** Angleški časopis »Land and Water« poroča, da je gotovo letalo, ki more ponesti vojno v sredino Nemčije. Letalo nosi breme več ton, v letalu more biti do 30 mož.

— **Nov francoski red.** Francoska vlada je sklenila ustanoviti nov red. Imenoval se bo »red francoske hvalečnosti« in podeljen bo v znak zahvale in priznanja tistim osebam, ki so neopretgoma vsaj eno leto med vojno delovali brezplačno za javno korist. S tem, da bo kdo odinil nekaj tisočakov za kak javen namen, ali tako mimogrede susmaril pri kaki dobrodelni stvari, si tega reda ne bo še nihče zaslužil.

*** Jubilej znamenite knjige.** Dne 25. julija t. l. je minilo 50 let, kar je Karel Marx izdal prvo knjigo svojega znamenitega dela »Kapital«. Marx je živel takrat v ubožnih razmerah v Londonu; največ ga je podpiral njegov prijatelj Friderik Engels, šlezjski revolucionar Wolf pa mu je zapustil 18.000 mark, da izda »Kapital«. Marxovo delo velja nemškimi socialnim demokratom za nekako jutranjo zarjo v socialnem gibanju. Seveda se niso izpolnili Marxovi nauki o preuredbi privatne gospodarske produkcije v socialistično in se je izkazalo kot popolnoma napačno njegovo prorokovanje, o čedalje večjem obubožanju delavstva, vendar ostane njegovemu »kapitalu« znamenito mesto v literaturi in v zgodovini socialnega razvoja človeštva.

2531

Poslano.

Na poslano od mesarice Josipine Dolničar z dnem 31. julija t. l. pod naslovom „preveč kosti“ izjavljam sledeče v pojasnilo: Res je, da sem na stojnici Jožef Dolničar kupila meso stehitano in prodano v navzočnosti mesarice Jožefine Dolničar.

Postregla mi je pa Vaša prodajalka Marija Janež, — torej meso in kosti je bilo kupljeno pri Vas in imam zato priče, da sem res kupila na Vaši stojnici. In tudi v dokaz, da mi je bila prodajalka Marija Janež voljna povrniti denar nazaj za prodano meso. Ostanem pri tem, kar je bilo objavljeno v časopisih z dnem 28. julija t. l. med noticami „preveč kosti“.

Marija Dermota
Streliška ulica šte. 6.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Darila Rdečemu križu. Gospodična Marijeta Wanisch iz Ljubljane je darovala lastnorčno izvršeno oljato sliko, katere je bila prodana na korist društva za 180 kron. Dežel. in gospejno društvo izreka blagi darovateljici tem potom svojo dolžno zahvalo. Inženir Karl Washuber 5 K; Gervig Aubell 10 K; Albina Beck 4 K; David Perlmutter 20 K; M. A. 200 K; Ivan Levor 10 K; Ivan Japelj, 10 K; Jožef Rus 4 K; Arpad pl. Pindtershofen 20 K; Helena Eckerl 2 K. — Mesečna darila v juliju t. l.: mornarski nadkom. J. Golias na Dunaju 20 K; konceptni uradniški finančne prokurature K 17-29; Iv. Černe stanarinsko odškodnino 15 K; konzistorijalni svetnik profesor Dr. Fr. Perne 10 K; okrajni nadkomisar v pok. Ant. Klein 2 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Koptar.
Lastnica in tisk »Narodne tiskarne«.

Bolečine hladeča sredstva za uživanje niso vsakomur primerna. Maršikdo bljuje potem, pogosto pokvarijo želodec in škodujejo živčnemu sistemu. Pač pa je Fellerjev zunanji uporabi, zelo dobrodejni rastlinski esenci fluid z znanko Elsa-fluid zanesljivo tolažilec bolečin za vsakogar. Vteranja in ma-

saže s Fellerjevim »Elsa-fluidom« učinkujejo direktno in neposredno na boleča mesta, pomirijo živce, odpravijo provzročitelje bolečin in poživijo krvni obtok. Tako pri hrbtnih in ledijskih bolečinah, trganju in bodenju, kakor na različnih drugih delih telesa se pokaže njegov dobrodejni učinek. 12 steklenic tega zdravniško priporočenega domačega zdravila pošlje za 7 K 32 vin. franko lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa trg 238, Hrvatsko. Kdor nima teka, temu pospešijo prebavo Fellerjeve lagodno odvajajoče rabarbarske kroglice z znanko »Elsa-kroglice«. 6 školjic franko 5 K 57 v. Te pristne »Elsa-kroglice« učinkujejo hitro, sigurno in niso neprijetne in škodljive, zato imajo prednost pred drugimi drastičnimi odvajili. Oba Elsa-preparata vsakomur priporočamo. (tv)

Majhna hiša z gostilno in vrtno v bližini Ljubljane se prodaja. Več se poišče v uprav. »Slov. Narod«. 2527

STROJNIK

k parni žagi proti dobremu plačilu, se takoj sprejme. 2529
Kdo, pove uprav. »Slov. Naroda«.

Prodaj v mestnem logu ljubljanskem 2280

štiri zemljiške parcele.

Informacije pri trdnici Goljevšek, Kolodvorska ulica 34, Ljubljana.

Prodaj v hotel Vega

Siška, Celovška cesta št. 26.

2 vagona suho šote, dobra za kurjavo ali za steljo, oddam prav poceni ker rabim prostor. Ravnotraj sta napredaj dva avtomata, 1. za K 360, 2. za K 400 — radi prostora in ker ne pustim več igrati radi smrti svojega sina na Turškem, zato dam oba prav poceni in fino zimsko vojaško uniformo (nepolnaste barve), prav točno za K 350 — od padlega sina, ter gosti za K 35 — od 2510

Zahvala.

Ob Vašem odhodu, preblagorodni gospod dr. Jurmann Josip, c. kr. polkovni zdravnik, iz Radomlje-Mengeš, se vam vsi Vaši hvaležni pacienti javno zahvalimo, za vse in vso Vašo požrtvovalno in velikodušno zdravniško pomoč med civilisti. Rešili ste mnoge iz grabežljivih rok smrti, otrli solzo tuge in grenkobe v marsikateri hiši. Tisočera vam hvala!

A ob novici Vaše preminutosti je zaroselo marsikatero oko, saj smo si v svesti, da smo v Vas izgubili obče spoštovanega in priljubljenega gospoda zdravnika — dobrotnika.

Kličemo vam: »Na zdar in na skorajšnje vrnitev!«
Radomlje, dne 1. avgusta 1917.

Kalodont

Zobna krema

Sarg, Dunaj.

Oficirska jezdnja oprava in sedlo kompletno, se prodaja. Gosposka ulica št. 1. nadstrop. pri go. Karolini Stefan, do 3. ure popoldne in ob 7. uri zvečer. 2523

„Erdal“ čistilo male, srednje in velike škatljice. Diana francosko žganje v malih srednjih in velikih stek. Sukanec, (cvrta), črn in bel.

Otroške negavice (Patent), št. 1. 24 K, št. 2. 28 K, št. 3. 32 K za duc.

Razglednice ter vojne dopisnice dobavljajo trdnica

Osvold Dobaic, Ljubljana, Martinova cesta šte. 15.

Na debele. 2462 Na drobno.

Dama

(v starosti 36 let) v jako dobrih razmerah z dobrim podjetjem se želi seznaniti v surho ženitve z gospodom v starosti do 50 let v dobri stalni službi s pokojnino. Premoženje postranska stvar. Udovec ni izključen. Le resne ponudbe pod „Mir“ 2522 na upravo tega lista. 2522

Zelo rada vam sporočam, da so uspehi uporabe Vašega krema

VUNOME

sijajni, tako da prečisti vso z glasno reklamo hvaljene krema. Učinek se pojavlja, v tem, da napravi polt nežno, da postane prožna in se ne suši.

Anuška Bernhardtova, članica opere mest. gledališča na Kral. Vinogradih

Izdeluje: Laboratorij Hera, Praga-Brasovica, Halek ul. 35, tel. 6443. Veliki lonček 3 K, srednji K 1-50, za poskušnjo 60 vin — Pošilja se po pošti proti vpslatvi zneska z dodatkom 60 v za porto.

Zaloga v Ljubljani: Lekarna I. pl. Trnkocny 2081-I.

Bratje Schön

Dunaj, L. Fischerstiege št. 8.

dobavljajo po najnižjih cenah, pri ročni in točni postrožbi:

svilene trakove, tkane trakove, železni natiči za sukanec, stremene, beserepote, volno v klobčičih, čipke, vezanine, gume iz koščakovine, biserne matice, sukanca, zaponske in modne gume, vse vrste igel, naramnice, sortirane žepne nožice, škarje, cevi iz višenj, ustnike, cigaretno doze in za tobak, porcelanaste pipe, zobne creme in ščetke, denarnice, listnice, ključavnice, varovalce podplatov, žebelje, pisemski papir, note, bilježnice, svinčnike, črtala, tablice, peresa, žepna in ogledala na stojalih, krtače za obleke, blato, pleskanje, za paste in snaženje, harmonike, biče, jedilno orodje, različne žlice, glavnike za česanje, žepne in zoper prah, celulojne lasnice in zaponke, gumijevi otroški ustniki, montaže, ter vse vrste nürnbergskih blaga in drobnin. 2490

Danes v četrtak in jutri v petek

velik koncert

vsakokrat ob

7. uri zvečer

o „KINO CENTRAL“ v deželni gledališču.

Danes:

Friderik Zelnik v napeto zanimivi drami

Doživljaji Dorijana Darre.

Jutri:

Nella Moja v krasni drami:

Ko plazovi drče.

Dve meblovani sobi s kuhinjo, se takoj oddaja.

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«. 2518

Praktikant

se išče za veletrgovino, iz boljše obitelji. — Potrebno je znanje slovenskega in nemškega jezika. — Ponudbe je poslati na upravništvo »Slov. Naroda«. 2499

Kupim vsako množino

SODOV

vseh velikosti od vina, žganja ali ruma. Ponudbe je poslati na MIHAEL OMAHEN, Višnja gora. 2529

Gospodična večša gospodinja, želi znanja v surho ženitve z gospodom od 35—50 let starim. — Udovec z otroci ni izključen. Le resne ne anonimne ponudbe pod „Vojska“ 2524 na upravo »Slov. Naroda«.

Hiša

dvanadstopenjska, z lepimi vrtni, pripravna za vsako obrt, v Postojni na Vilharjevem trgu, se pod ugodnimi pogoji prodaja. Pojasnila daje Gizela Vodepivec, Postojna. 2513

Kostanjeve in bukove hlode

kupi vsako množino franko vagon 255

Strojilna tovarna Samsa & Co. v Ljubljani.

Vpošteva se le pismene ponudbe z navedbo cen.

Srbečico, izpuščaie

odpravi kar najhitreje „Dr. Flescha originalno rujava mazilo“. Mali lonček K 160, veliki K 3—, družinska 1853 porcija K 9—, Dobiva se

v lekarni „pri zlatem jelenu“, Marijin trg, Ljubljana.

Srbečico, potenje, pripeko, lušenje kože, lisaje, grinte, kožne bolezni, ture, otekline in rane ozdravi hitro in sigurno

iantarsko mazilo.

Ne umaže in ne diši. Mali lonček 3 K, veliki lonček 5 K, družinski lonček 9 K z navodilom. K temu spadajoče brinovo milo 4 K.

Gerö Sandor, lekarnar, Nagy Körös 30.

Otroške

dekliške

deške

2519

galoše

iz najboljšega gumija (izra mirnih časov) pri

C. J. Hamann, Ljubljana

Mestni trg štov. 8.

Križte svoje potrebščine za jesen in zimo takoj. Izdelava je povsod ustavljena in le še par sto parov jih je še na razpolago.

Cena: K 12—, 13-60, 15-80.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Ohlastveno koncesionirana prodaja strupov. Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago

Tužnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem da je naš iskreno ljubljani oče, oziroma stari oče in tast, gospod

Josip Strancar

danes ob 3. uri zjutraj, previden s sv. zakramenti za umirajoče v 96. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo dne 30. julija t. l. ob 5. uri popoldne na tukajšnje pokopališče. 2532

Blagega pokojnika priporočamo v molitev.

V MOKRONOGU, dne 28. julija 1917.

Josip Albert Strancar, sin. Marija Stibilj roj. Strancar, Josipa Strancar, Krista Arh roj. Strancar, hčere. Fran Arh, c. kr. davčni upravitelj, Vincenc Stibilj, zeta. Milan, Vinko, Rihard, Mariča, Berta Stibilj, Sanci in Jovo Arh, vnuki.

Zahvala.

Za tolažilive obiske, za časte spremitve in izraženo sočutje povodom smrti našega nad vse ljubljene soproga, očeta in očma, brata, svaka, strica i. t. d. gospoda

Ivana Dolničarja p. d. Tinčka

posetnika in gostilničarja

izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo. Prečastitima gospodoma, kanoniku Jos. Šiški in prof. Pengovu se najiskreneje zahvaljujemo na njihju požrtvovalnem, človekoljubnem trudu.

V Ljubli pri Šmarini ob Sav. 31. julija 1917.

2528

Zahvalni ostan.